

ZNP interweniuje ws. asystenta nauczyciela

Związek Nauczycielstwa Polskiego zwrócił się do pani premier o podjęcie działań wobec decyzji ministra pracy ws. asystenta nauczyciela.

W kwietniu br. ZNP wystąpił do premiera z wnioskiem o umieszczenie w rozporządzeniu o pracownikach samorządowych asystenta nauczyciela. Wniosek wynikał z zapisów prawa tj. ustawy o systemie oświaty, ustawy o pracownikach samorządowych. Ustawy te stanowią, iż osoby zatrudnione w jednostkach samorządowych (a taką jest szkoła) są pracownikami samorządowymi. Po 6 miesiącach oczekiwania ministerstwo pracy przesłało stanowisko, iż asystenci nie znajdują się w rozporządzeniu.

Związek sprawę skierował również do Rzecznika Praw Obywatelskich i Głównego Inspektora Pracy.

Warszawa, 20 października 2014 r.

Szanowna Pani

Ewa Kopacz

Prezes Rady Ministrów

W dniu 29 kwietnia 2014 r. Związek Nauczycielstwa Polskiego wystąpił do Prezesa Rady Ministrów z wnioskiem o dokonanie przez Radę Ministrów zmiany w treści rozporządzenia z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r. Nr 1050 ze zm.). Pismo to – wobec braku reakcji adresata – zostało ponowione w dniu 19 sierpnia 2014 r.

Postulowana przez ZNP zmiana legislacyjna miała polegać na wprowadzeniu do treści ww. rozporządzenia wykazu stanowisk pracowników niepedagogicznych zatrudnionych na podstawie art. 7 ust. 1a, 1d i 1e ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2004 r. Nr 256 poz. 2572 ze zm.) – dalej u.s.o., w szkołach samorządowych, jak również określenie dla tej kategorii pracowników warunków i sposobu wynagradzania, w tym minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego, zgodnie ze statusem prawnym właściwym dla pracownika samorządowego.

Pismo ZNP zawierało szczegółowe uzasadnienie prawne potwierdzające tezę, że pracownicy ci podlegają treści art. 5d u.s.o. Przepis ten stwierdza, że status prawny pracowników niebędących nauczycielami zatrudnionych w szkołach i placówkach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego określają przepisy o pracownikach samorządowych.

Sprawa została przekazana do rozpatrzenia Ministrowi Pracy i Polityki Społecznej, który swą opinię poprzedził konsultacjami międzyresortowymi z Ministerstwem Administracji i Cyfryzacji oraz Ministerstwem Edukacji Narodowej.

Pismem z dnia 13 października 2014 r. Minister Pracy i Polityki Społecznej stwierdził, że Ministerstwo nie przewiduje rozpoczęcia prac legislacyjnych w omawianej sprawie, gdyż pracowników tych „(...) zatrudnia się na zasadach określonych w Kodeksie pracy (...)”. Poza tym stwierdzeniem pismo nie zawierało żadnej rzeczowej argumentacji, która stanowiłaby polemikę z uzasadnieniem prawnym, jakie podniósł ZNP w pismach z 29 kwietnia 2014 r. i 19 sierpnia 2014 r.

Podstawowym argumentem na którym opiera się stanowisko MPiPS (poza wyżej wskazanym) jest stwierdzenie, że status prawny asystenta określa ustawa o systemie oświaty, będąca w kompetencji MEN, dlatego też opinia MEN – jak należy sądzić – jest przesądzająca w tej sprawie.

Zdaniem ZNP stanowisko MPiPS jest bezpodstawne i merytorycznie błędne.

Po pierwsze – ustawa o systemie oświaty, nie jest pragmatyką pracowniczą, która określa prawa i obowiązki pracownicze. Dlatego też ustawa ta w art. 5d u.s.o. zawiera regulację, iż status prawny pracowników niebędących nauczycielami zatrudnionych w szkołach i placówkach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego określają przepisy o pracownikach samorządowych.

Po drugie – z zapisu, iż pracowników o których mowa w art. 7 ust. 1a, 1d i 1e u.s.o. „(...) zatrudnia się na zasadach określonych w Kodeksie pracy (...)” nie wynika żaden szczególny status prawny tychże pracowników, lecz jedynie wskazana jest podstawa ich zatrudnienia. Pracownicy samorządowi również podlegają przepisom ustawy Kodeks pracy – w zakresie uzupełniającym normy ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz.U. Nr 223 poz. 1458 ze zm.) – dalej u.p.s.

Ponadto z treści art. 5 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (tekst jedn. Dz.U. z 1998 r. Nr 21 poz. 94 ze zm.), wynika, że regulacje kodeksowe mają zastosowanie wyłącznie wówczas, gdy przepisy szczególne nie regulują statusu pracowniczego. Natomiast zgodnie z treścią art. 5d u.s.o., status prawny pracowników niebędących nauczycielami zatrudnionych w szkołach i placówkach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego określają przepisy ustawy o pracownikach samorządowych.

W art. 2 pkt 1-3 u.p.s., stwierdza się, że przepisy tejże ustawy stosuje się do pracowników samorządowych zatrudnionych m.in. w wojewódzkich samorządowych jednostkach organizacyjnych, powiatowych jednostkach organizacyjnych oraz gminnych jednostkach budżetowych.

Szkoły samorządowe są na podstawie art. 79 ust. 1 u.s.o. są jednostkami budżetowymi. Są one więc jednostkami organizacyjnymi samorządu terytorialnego, zatem pracownicy niebędący nauczycielami zatrudnieni w tychże jednostkach, na podstawie art. 2 pkt 1-3 u.p.s. oraz art. 5d u.s.o., są pracownikami samorządowymi.

Z tego względu pracownicy, o których mowa w art. 7 ust. 1a, 1d i 1e u.s.o., mają status prawny identyczny do statusu, jaki posiadają np. pracownicy administracji zatrudnieni w urzędach samorządowych. Stąd też powinni podlegać tym samym regulacjom prawnym jak pozostali pracownicy, tacy jak np. osoby zatrudnione na stanowisku pomocy nauczyciela. Osoby te (pomoc nauczyciela) zostały przewidziane w treści rozporządzenia w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych.

Jednakże rozporządzenie w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych w odniesieniu do pracowników, o których mowa w art. 7 ust. 1a, 1d i 1e u.s.o., nie zawiera żadnych regulacji. Stąd konieczność wprowadzenia zmiany treści rozporządzenia przez właściwy organ.

Związek Nauczycielstwa Polskiego oczekuje, że Prezes Rady Ministrów zobowiąże Ministra Pracy i Polityki Społecznej do ponownego, tym razem rzetelnego rozpatrzenia sprawy w oparciu o wykładnię obowiązującego prawa, nie zaś o pozbawioną merytorycznych treści opinię resortu, który nie posiada przecież żadnych kompetencji w omawianej sprawie.

Z poważaniem,

Krzysztof Baszczyński

Wiceprezes ZG ZNP